

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2020-09-21
2020:53SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren är anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB ("SwedSec").

Företaget har anmält bl.a. att licenshavaren hjälpt två kamrater att ansöka om krediter samt genomfört obehöriga sökningar i företagets interna system.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Arbetet som rådgivare innebär att ha ett eget kundansvar för ett visst antal kunder. Licenshavaren har hjälpt två av sina kamrater (A och B), vilka inte är kunder i företaget, att ansöka om krediter via företagets internettjänst. Låneansökningar via internet hanteras vanligen av en särskild avdelning inom företaget. I de aktuella fallen har licenshavaren frångått de normala rutinerna genom att hämta låneansökningarna och registrera sig själv som handläggare. Han har också under våren 2020 bokat och genomfört möten med A och B för att diskutera kreditupplägg. Licenshavaren är även rådgivare för en annan kamrat (C) och han har handlagt ett kreditärende för denne. Licenshavaren har inte tagit kreditbeslutet då han vid det tillfället inte hade någon personlig kreditlimit. Licenshavaren har inte upprättat någon s.k. Känn-Din-Kund för C.

Det har under utredningen även framkommit att licenshavaren har genomfört sökningar i företagets system gällande en till honom närstående person. Detta har skett vid fyra tillfällen under 2020 och vid ett tillfälle under 2019. Han har också visat den närståendes placering för en kund. Av vad han själv uppgett framgår vidare att han har lämnat den närstående förslag till omplacering till ett finansiellt instrument. Detta är, även bortsett från närståenderelationen, en rådgivning som ska dokumenteras. Det är också ett brott mot banksekretessen att visa en kunds placering för en annan kund.

Företaget anser att licenshavaren genom sitt agerande har brutit mot företagets etiska riktlinjer och företagets regler om informationssäkerhet gällande hantering av närståendes affärer. Av reglerna framgår tydligt ett förbud att betjäna vänner, släktingar eller kollegor. Att inte följa gällande regler och riktlinjer kan skada allmänhetens förtroende för företaget och det är av största vikt att företagets medarbetare agerar ärligt och med högsta integritet.

Licenshavaren har av företaget tilldelats en skriftlig varning. Trots det inträffade har företaget fortsatt förtroende för honom.

Licenshavaren har medgett att han brutit mot företagets regler men framhållit att det aldrig varit hans avsikt. Han har anfört i huvudsak följande:

A är en vän till honom och de umgås frekvent. Han träffade A vid ett personligt besök i företaget och var inställd på frågor av mer allmän karaktär. Han hade en förhoppning om att A skulle få intresse av att bli kund i företaget. Sedan A förklarat sitt ärende och sina funderingar, förklarade han själv att han inte var helt säker på att företaget kunde hjälpa till med upplägget. Hans tanke var att diskutera detta med sin chef. För att samla in information att presentera för sin chef hjälpte han A att fylla i en kreditansökan via företagets hemsida. Eftersom A inte kunde lägga till ett önskat blacolån tog han över ärendet för att lägga in de lån som önskades i ett annat system för att sedan kunna diskutera upplägget med sin chef. Han reflekterade inte vid den tidpunkten över att detta kunde vara i strid med företagets regler. Det har aldrig funnits någon intention att hjälpa A personligen med kreditansökan eller att A skulle få hjälp från honom som sträcker sig utanför det som en kund utan personlig koppling skulle få.

Även B är en vän till honom och de umgås frekvent. B ville diskutera ett ärende. Vid mötet med B framkom att denne ville utöka belåningen på sin bostad och veta vilka regler som gällde. Han uppmuntrade B att byta institut. Syftet var inte att han personligen skulle hjälpa B annat än vid samtalet med sin chef. Han bedömde att B:s låneärende var av vanlig karaktär och hjälpte B att fylla i en låneansökan via företagets hemsida. För att B skulle matchas ihop med någon av hans kollegor, så tog han över låneansökan för att vid tillfälle diskutera med sin chef. Han har inte reflekterat över att hans hantering skulle kunna vara i strid med reglerna.

Även C, som är kund i företaget, är en vän till honom. C genomgick samma kreditprövning som alla andra kunder och han gjorde ingen skillnad i prövningen, vilket han tror är en av anledningarna till att han inte reflekterade över att han hjälpte en vän. Det har aldrig funnits några intentioner att C skulle beviljas ett lån av honom som normalt inte hade beviljats av företaget. Eftersom han saknade egen limit var det självklart att en kollega skulle ta beslutet. Det var en vilja att hjälpa företaget och en vän tillika kund som skapade situationen snarare än en medveten regelöverträdelse.

Det stämmer att han på eget initiativ har sökt på närstående i företagens system. Syftet var att komma i kontakt med den närståendes rådgivare och be denne att bjuda in till ett rådgivningsmöte. Det var inte för att ge den närstående bättre service än andra kunder utan för att hjälpa företaget att få kontakt för att göra ytterligare affärer. Han hade både företagens och den närståendes intresse i åtanke och reflekterade inte över att agerandet bröt mot regelverket. Han har även tidigare varit inne på sin närståendes engagemang i anslutning till att de allmänt under en bilresa diskuterat att ha delar av likvida medel i en räntefond. Den närstående uttryckte svårigheter med att lyckas med fondordern och hans syfte var endast att se om fondordern blivit genomförd. Det förekommer inte någon odokumenterad rådgivning. Han minns även en annan gång då han i samband med ett kundmöte var inne på sin närståendes engagemang. Kunden uttryckte skepsis mot hans råd och mot en speciell fond. Kunden frågade om han hade gett samma råd till sina närstående varpå han på skärmen visade den närståendes innehav i fonden. Han var mån om att kunden skulle dela hans goda bild av företaget och dess produkter. En annan gång blev han tillfrågad av sin närstående, som hjälper en annan närstående med dennes ekonomi, om en obetald räkning. Det handlade inte om att på något sätt ta bort någon avgift eller dylikt, utan endast att reda ut vilken räkning som inte betalats eller vilket belopp som skulle betalas. Eftersom han inte gjorde något mer än att söka information reflekterade han inte vidare över denna handling.

Han har inte medvetet brutit mot företagens regler och i hans vilja att hjälpa företaget har han inte reflekterat över att han hjälpt närstående på ett sätt som strider mot företagens etiska riktlinjer. Det har aldrig funnits någon avsikt att skada företaget ekonomiskt, förtroendemässigt eller på något annat sätt utnyttja företaget för att hjälpa närstående eller honom själv. Det har inte heller varit hans avsikt att närstående ska erbjudas hjälp som sträcker sig utanför regelverk eller erbjuda villkor som skiljer sig från vad andra kunder erbjuds. Han har inte hjälpt närstående i syfte att erhålla ersättning från dem eller agerat på ett sätt som sätter hans egna ekonomiska intressen före företagens.

Som licenshavare har han ett ansvar för att bevara allmänhetens förtroende för branschen och han delar sin arbetsgivares uppfattning att han borde ha visat bättre omdöme. Han anser att denna process har gett honom tid för reflektion och insikt i hur han framöver ska agera. Företaget har bedömt att det inte funnits något ont uppsåt och att han därmed kan arbeta kvar i sin nuvarande befattning.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Det är ostridigt att licenshavaren har hjälpt två av sina kamrater, som inte var kunder i företaget, att ansöka om krediter via företagets internetjänst och sedan registrerat sig själv som handläggare för dessa krediter samt handlagt ett kreditärende för ytterligare en kamrat. Agerandet har inneburit att han har överträtt företagets etiska riktlinjer om intressekonflikter, vilka grundar sig på regler från Finansinspektionen och Svenska Fondhandlareföreningens vägledning till etiska riktlinjer i värdepappersinstitut. Vad avser den tredje vännen borde han ha informerat sin chef om att relationen övergått i vänskap och avsagt sig kundrelationen.

Det är även utrett att licenshavaren under 2019 och 2020 använt sin behörighet i företagets interna system och genomfört fem obehöriga sökningar på en närstående. Tillgången till företagets interna system innebär ett förtroende från arbetsgivarens sida som den anställde förväntas hantera på ett korrekt sätt. Han har inte behövt informationen för att kunna utföra sina arbetsuppgifter och han har därmed överträtt företagets regler om informationssäkerhet, vilka grundar sig på lag och författningar från Finansinspektionen. Att visa sin närståendes placeringar för en annan kund innebär också en överträdelse av reglerna om tystnadsplikt. Agerandet är klandervärt och tyder på bristande omdöme.

Beträffande företagets anmälan avseende att licenshavaren lämnat råd till sin närstående rörande en omplacering och att detta inte dokumenterats står uppgift mot uppgift. Det är därmed inte är visat att licenshavaren brustit i detta avseende.

Reglerna om jäv och intressekonflikter har stor betydelse eftersom de syftar till att hantering av ärenden inte ska kunna ifrågasättas från etisk eller juridisk synpunkt och för att upprätthålla förtroendet för företagets verksamhet. Även reglerna om informationssäkerhet och tystnadsplikt är mycket viktiga för det förtroendet. Disciplinnämnden delar emellertid utskottets bedömning att påföljden kan stanna vid en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, bolagsjuristen Mats Beckman, civilekonomen Ragnar Boman, f.d. chefsjuristen Jan Persson och justitierådet Kristina Ståhl.